

Stórir áhugi fyri aling á landi

Vit hava fingið sendandi eina áhuga-verða frágreiðing frá felagnum TEKNOCON í Havn, sum arbeidir við projektum í samband við aling á landi.

Vit prenta hesa frágreiðingina:

Fyri umleið einum ári síðani fingi vit fyrispurning um aling av silum og laks í brunnnum uppi á landi. Hetta var heilt nýtt fyri okkum, og fóru vit beinanvegin at hyggja nærri at hesum.

Tað vísti seg skjótt, at hetta, at ala fisk uppi á landi kundi verða eitt gott alternativ til ta traditionellu alingina í netbúrum á sjónum.

Eftir at hava arbeitt við hesum í eina tíð, varð tað fyrsta skitsuprojektið liðugt uml. endan av januar 1985, og varð umsókn send landsstýrinum um alioyvi.

Seinni vórðu eisini aðrar umsóknir sendar landsstýrinum um loyvi at ala sil og laks í kørnum uppi á landi.

So hvørt sum arbeitt varð við málinum, kom ein fram á ymsar spurningar viðv. alingini, sum greiða mátti fáast á. Hetta vóru spurningar so sum vatnnytsla, neyðug tangarúmd, skap á kørnum o.s.fr. Ut frá teimum upplýsingum, sum ein kundi fáa hendur á, varð skitsuprojektið gjørt, og varð samstundis gjørt ein rakstrarætlan, sum vísti, at góðir møguleikar vóru fyri, at ein alistøð uppi á landi kundi bera seg, og enná við góðum úrsliti.

Í hesari rakstrarætlan vóru nakrar fortreytir, sum skuldu vera uppfylltar fyri, at ætlanin skuldi halda. Ein av teimum fortreytum, sum hevði stóran týdning fyri búskapin, og sum nakað av iva var um, var tann neyðuga

nøgðin av sjógvi, sum skuldi pumpast niðan í brunnarnar, fyri at fiskurin skuldi trívast. Eisini vóru aðrir spurningar, sum ikki vóru heilt greiddir.

Teir upplýsingar, sum fingust frá ymskum síðum, vóru mangan so ymskir, at ógjærligt var at vita, hvat var rætt, og oftast kendi ein ikki tær umstøður, sum løgu til grund fyri teimum ymsku upplýsingunum.

Ti var avgerð tikin um at farast skuldi út at hyggja at tilikunum alistøðum aðrastaðni.

Túrun varð gjørdur í samráð við Sjóvinnubankan, sum hevði áhuga fyri at vera við í samband við figging av einari tilikari alistøð.

Við á túrinum vóru umboð fyri Teknocon, Sjóvinnubankan, stigtakararnar og Menningsgrunnin.

Túrun varð lagdur soleiðis til rættis, at vitjast skuldi bæði á alistøðum á royndarstigi og alistøðum, sum eru ríknar kommersielt. Vitjað varð á tveimum alistøðum í Danmark, Borgundia Fish Farm á Bornholm og royndarstøðini hjá Dansk Akvakultur Institut í Åbenrå, eini í Svøríki, Saltvikens Fiskodling í Barsebäck og alistøðini Otter Ferry Salmon Ltd. í Otter Ferry í Skotlandi.

Til vegleiðing og hjálp bóðu vit Jens Ole Olesen frá Dans Akvakultur Institut um at vera við á vitjanunum í Danmark og Svøríki. Somuleiðis tosaðu vit við hann um spurningar, sum ivi var um viðv. aling á landi.

Niðurstøða aftaná kanningarferð í Danmark, Svøríki og Skotlandi:

Aling á landi kann gerast lønandi vinna eisini í Føroyum

Í samband við ætlanir um at fara undir aling av laks og silum í brunnnum uppi á landi í Føroyum, varð í døgnum 1. til 5. okt. 1985 gjørd ein ferð til Danmarkar, Svøríkis og Skotlands, har hugt varð at alistøðum uppi á landi.

Í hesum sambandi er gjørd ein frágreiðing, sum í stuttum greiðir frá túrinum, og sum víðger nakrar av teimum týðningarmestu spurningunum viðv. aling á landi.

Sum eitt iskoyti til frágreiðingina skal her nevast, at alistøðin Saltvikens Fiskodling, sum liggur við Barsebäckverkið í Svøríki, og framleiðir uml. 50 tons av silum og laks um árið, hevur ætlanir um at viðka framleiðsluna til uml. 500 tons um árið í næstu framtíð.

Somuleiðis eru ætlanir um at útbyggja alistøðina hjá D A I við Enstedverkið utanfyri Åbenrå.

Vit prenta frágreiðingina sum ráðgevandi fyrirkomulag TEKNOCON hevur gjørt:

Farið varð úr Føroyum, týsdagin, tann 1. oktober 1985 til Keypmannahavnar.

Borgundia Fish Farm

Mikumorgunin kl. 7.15 varð farið við flogfarinum frá Kastrup til Rønne, har vitjað varð á alistøðini Borgundia Fish Farm, Sydhavnsvej í Rønne.

Eftir at hava leitað eina løtu, funnu vit alistøðina, har eigarin Niels Larsen tók imóti okkum. Rundan um alistøðina var ein høgur garður, og tveir stórir hundar ansaðu eftir, at eingin óviðkomandi slapp inn.

Alistøðin, sum nú hevði eina framleiðsluorku uppá uml. 80 tons av ælabogasilum um árið, var nøkur ára gomul. Byrjað var við nekrum smærri kørnum av glasfipi, og var síðani útbygð so við og við.

Kørin eru øll rund, og

tey flestu við síðum úr rustfrium stáli og koniskum botni úr betong. Tey eru 6 og 10 metrar í tværmát. Hæddin er uml. 1,5 m.

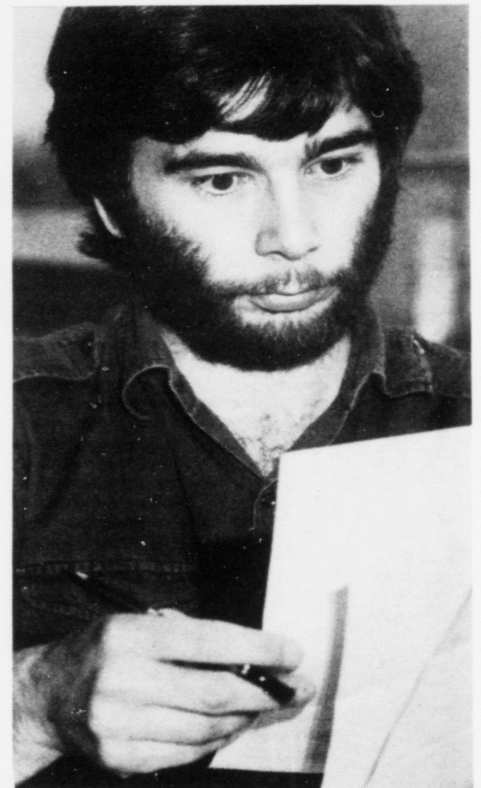
Onkur undradist eitt sindur yvir, hvussu einföld alistøðin í veruleikanum var. Sjøgvur var pumpaður upp í eina opna rennu, haðani hann fór beinleiðis til alikørini utan nakra víðgerð. Um summarið, tá sjógvurin er heitur, verður vatnið luftað nakað fyri at økja um nøgdina av súrevni.

Áðrenn vatnið varð leitt út aftur á sjógv, varð tað reinsað fyri partiklar fyri at minka um dálkingina.

Á alistøðini arbeidda vanliga tveir mans, men tann dagin vit vitjaðu, vóru teir við at slakta, og vóru tí tveir mans afturat.

DAI, Enstedværket

Farið varð víðari við flog-

Sune Joensen, sum starvast hjá TEKNOCON og ser stakliga arbeidir við aliprojektum á landi

fari til Skrydstrup í Suð-urjútlandi sama dag kl. 14.30, haðani vit koyrdu til Enstedværket utanfyri Åbenrå.

Har hevur Dansk Akvakultur Institut eina royndaralistøð, sum serliga elur stór ælabogasil, men eisini ger royndir við øðrum fiskasløgum. Nevast kunnu gullbras og havbars, sum bæði eru tropísk fiskasløg umframt smolt og silayngul. Hesin parturin fer fram inni, og verður næstan 100% av vatninum endurnýtt. Alistøðin nýtir kølivatn frá Enstedverkinum, sum er eitt stórt kolfyrst elverk, at

ala í. Hetta kølivatnið verður hitað uml. 8-10° á elverkinum, so um veturin er tað uml. 8-10° C, meðan tað um summarið kann koma væl upp um 20°C. Hetta er ov heitt fyri sil, og verður tá óhitaður sjógvur nýttur. Annars verður kølivatn og óhitaður sjógvur blandaður soleiðis at ein altíð fær eitt hitastig við best møgulum vøkstri.

Gongdin í framleiðsluni er í stuttum tann, at kølivatnið verður pumpað upp í eitt kar, har tað verður luftað og tilsett reint súrevni. Vatnið fer síðani til vakstrarøkini. Áðrenn